

Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetused kohalikele omavalitsustele

Helen Sulg
KIK Arengu- ja koostöökoja juht
17.08.2021

Homse hoidjad

1

Rohepööre omavalitsustes

Eesmärk ja lubadus:

Kliimaneutraalne Eesti aastaks 2050 (VV oktoober 2019; Riigikogu mai 2021/Strateegia Eesti 2035)

Plaan ja teekaart:

Kohalike omavalitsuste kliima- ja energiakava

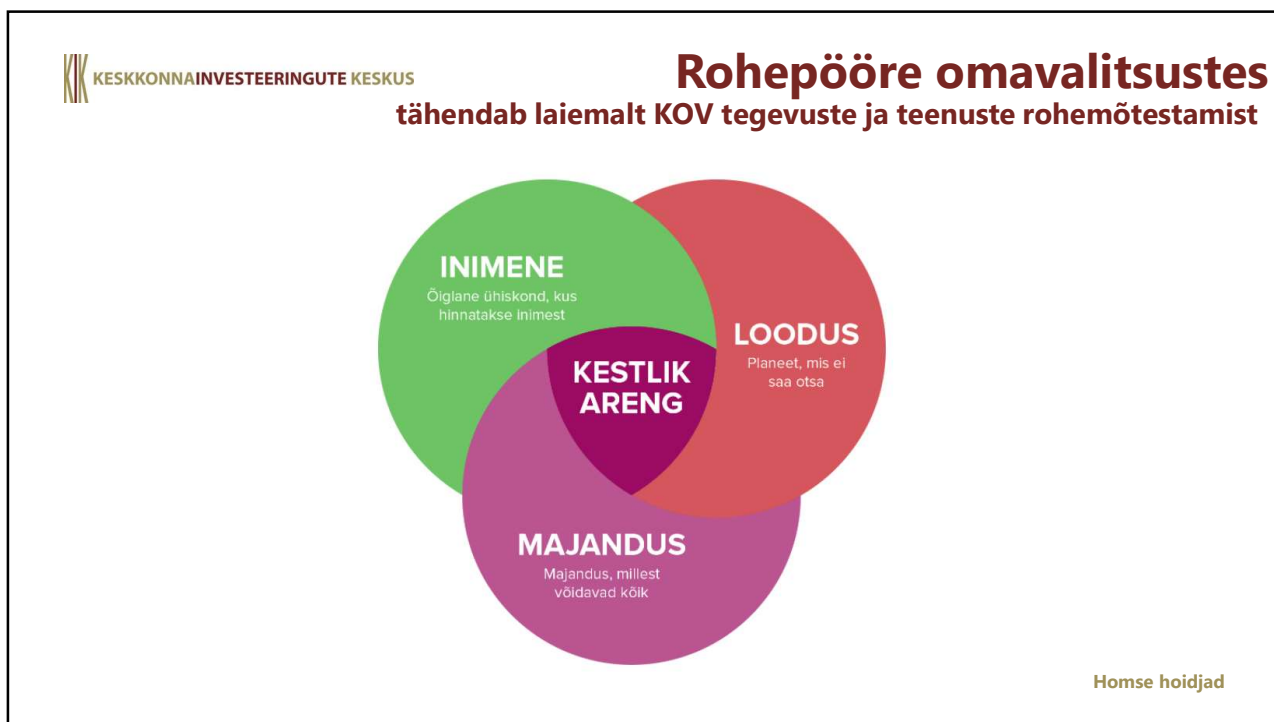
Motivatsioonipakett, et omavalitsused saavutaksid kliimaneutraalsuse aastaks 2030 (VV tegevusprogramm 2021-2023 sh KIK meetmed)

Võtmeteemad:

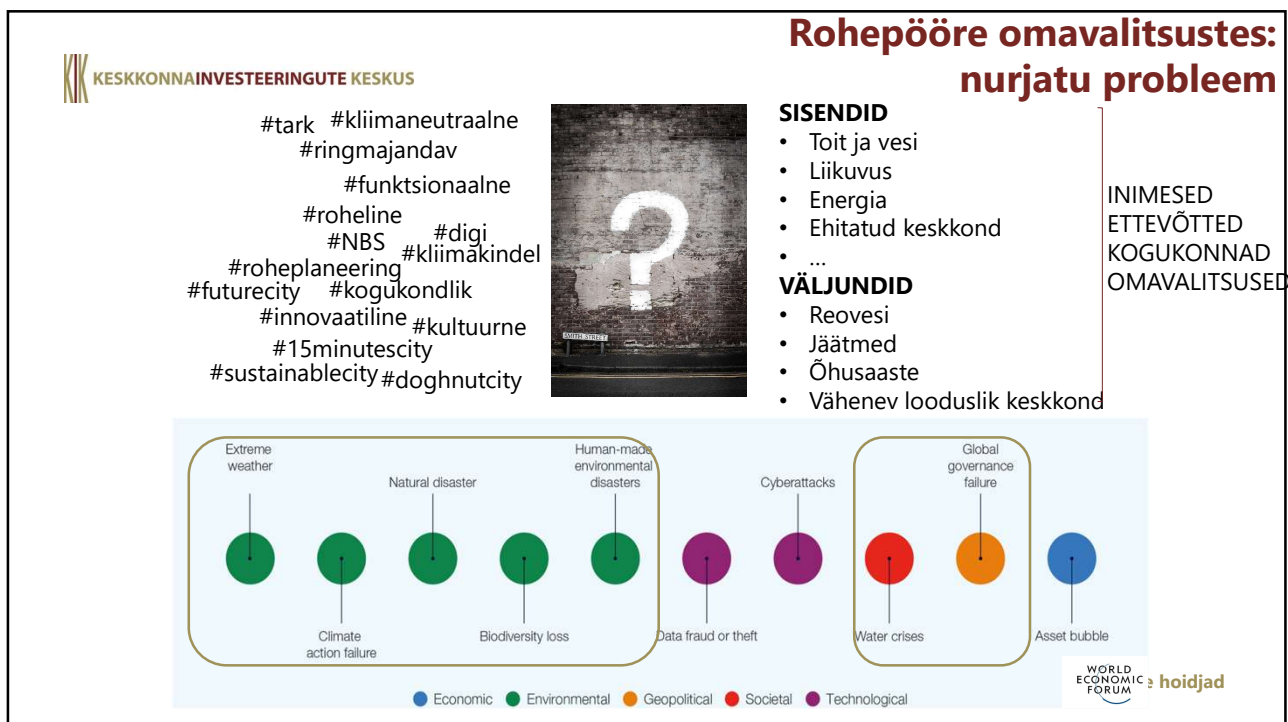
- Säätlik energiatarbimine: hooned, liikuvus, elekter ja soojusmajandus
- Kliimamuutuste ennetamine, nendega kohanemine ja valmisoleku tõstmine
- Ringmajandus ja roheinnovatsioon
- Rohevõrgustikud ja looduspõhised lahendused

Homse hoidjad

2

3

4

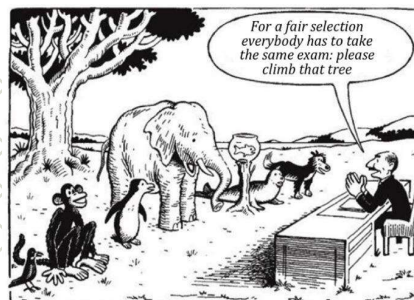
Kuidas lahendada nurjatut probleemi? Üks samm korraga

TEADLIKKUSE LOOMINE JA BAASTASEME FIKSEERIMINE: KUS MA OLEN JA KUHU LÄHEN?

VÕIMALUSTE IDENTIFITSEERIMINE JA JÄLGIMINE

TEGEVUSTE ANALÜÜS JA VÕRDLUS, ARENDUSTE ELLUVIIMINE

TULEMUSTE HINDAMINE JA AVALIKUSTAMINE

https://assets.website-files.com/5d26d80e8836af2d12ed1269/5faa4d272e1a82a1d9126772_20201029%20-%20BCG%20Metrics%20-%20White%20Papers%20-%20The%20Landscape%20-%2020210_x_297_mm%20-%20bleed_3_mm.pdf

Homse hoidjad

5

Rohepööre omavalitsustes: KIK portfelli

RINGMAJANDUS,
JÄÄTMED

VEEMAJANDUS

LIIKUVUS,
ROHETARISTU

NBS/
ROHEALAD

INNOVATSIOON,
ROHETEHNOLOOGIAD

ENERGEETIKA,
EHITUS

KESKKONNAHARIDUS,
TEADLIKKUS

KLIIMAKOHANEMINE

Homse hoidjad

6

Mis on tänaseni tehtud, mis on tuleviku vajadused?

KIK vaade: viimase 20 aasta jooksul on investeeritud üle 2 miljardi euro

→ 2/3 investeeringutest on suunatud kohalikele omavalitsustele

- Hea veekvaliteet (seni ca miljard, vajadus tulevikus 300 mln)
- Soojusmajandus (ca 123 mln, vajadus tulevikus 1,4 miljardit)
- Hoonete ressursitõhusus, tänavalgustus ja rohetransport (112 mln, vajadus tulevikus 2,3 miljardit)
- Ettevõtete ressursitõhusus (100 mln, vajadus tulevikus 1 miljard)
- Jäätmemajanduse infrastruktuuri arendamine (168 mln, vajadus tulevikus 363 mln)
- Kliimakohtlemine sh üleujutusohu riskide vähendamine, ennetamine, elurikkuse kaitse ja keskkonnateadlikkus (421 mln, vajadus tulevikus 1,3 miljardit)

Homse hoidjad

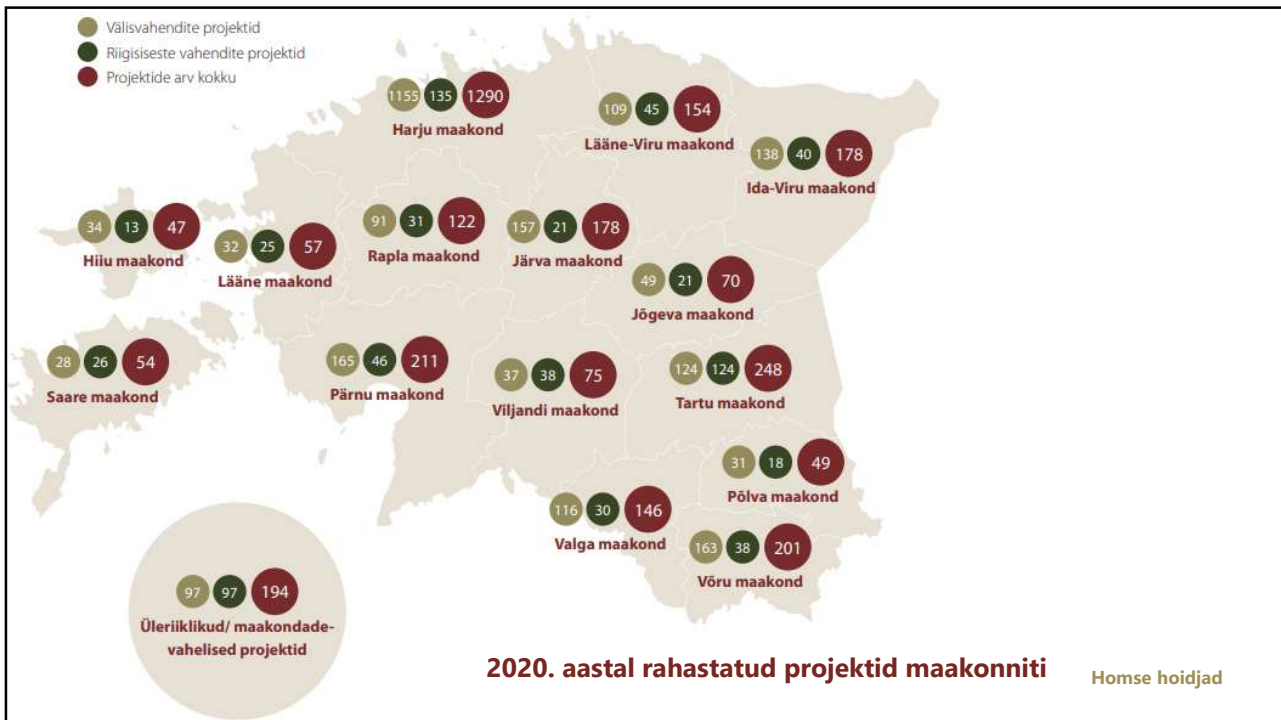
7

Kuidas omavalitsustel läheb?

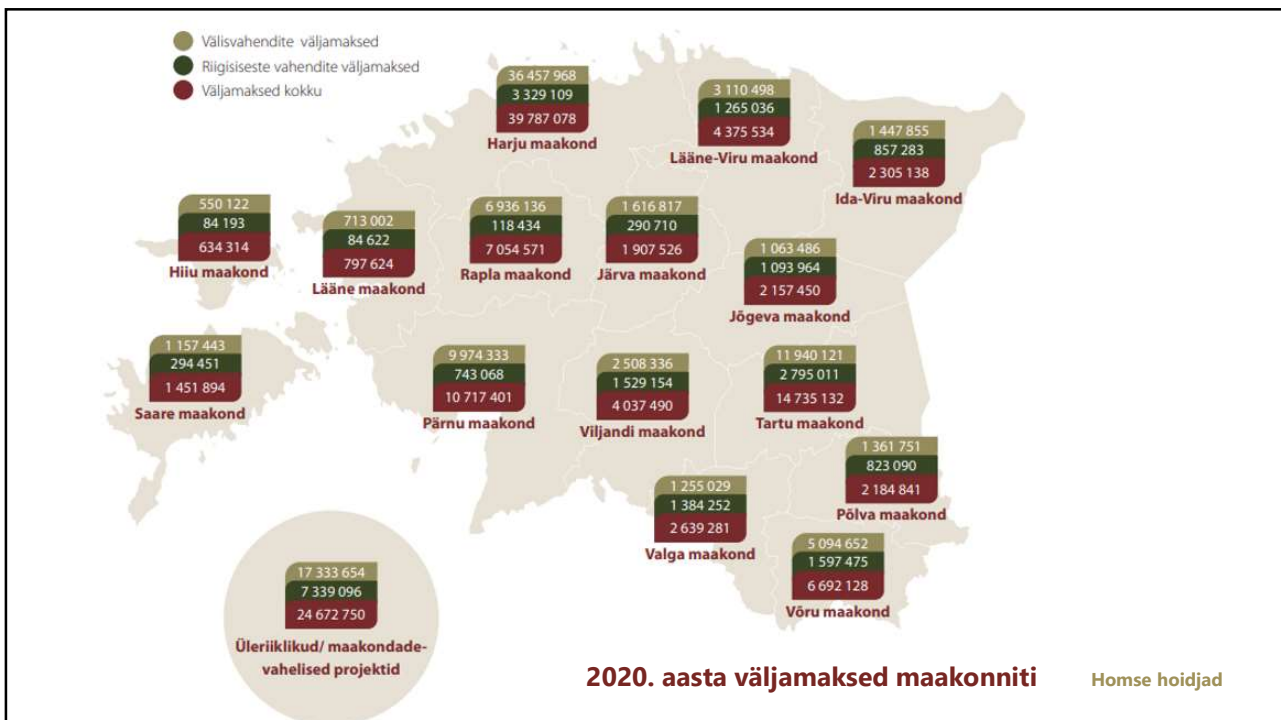
- KOVide poolt esitatud taotlused on edukad: keskkonnaprogrammi kaudu on saanud rahastust **92% esitatud taotlustest**
- Enim taotlusi on viimase 4 aasta jooksul esitatud **keskkonnateadlikkuse** ja **veemajanduse** valdkonda
- Kõige aktiivsemad taotlejad on suurimad maakonnad **Harju** ja **Tartu** maakonnast
- Elanikke suhtarvu arvestades on enim taotlusi saanud **Hiiu** ja **Valga** maakonnast

Homse hoidjad

8

9

10

Avatud voorud

- Jäätmete ringlussevõtu toetamine
- Jäätmetekke vältimine ja korduskasutus ning eterniidi kogumine (ringmajanduse programm)
- Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine
- Soojusmajanduse arengukavad
- Üleujutusohu riskide uuringud
- EL otsetoetus LIFE: energeetika, elurikkus, ringmajandus, keskkonnainfo/teadlikkus + keskkonna- ja kliimaprojektide kaasrahastamine

Homse hoidjad

11

Avatud voorud

- Keskkonnasõbraliku KOVi konkurs: **kandideerimise täheaeg 18. august**
- Vastavalt elanike arvule (alla ja üle 10 000 elanikuga omavalitsused) antakse välja 2 auhinda, milleks on **25 000 eurot**
- Eelmisel aastal pälvis tiitli Saaremaa vald, kes on oluliselt panustanud nii looduses elurikkuse taastamisse, energiatõhusate lahenduste kasutamisele kui ka jäätmete kogumise infrastruktuuri arendamisele
- Lisainfo KIKi koduleheküljel www.kik.ee

Homse hoidjad

12

KOVidele suunatud meetmed perioodil 2021-2027: *Säästlik energiatarbimine*

- Elamute liitumine kaugkütte-võrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamine (18,5 mln – ERF)
- Asukohapõhise terviseriski hinnangute süsteemi loomine (1,5 mln – ERF)
- Õhukvaliteedi seirevõrgustiku arendamine ja täiendamine (8,5 mln – ERF)
- Kaugküttesüsteemide ja katelseadmete renoveerimise ja rajamise toetamine (sh investeeringud keskmise võimsusega põletusseadmetesse) (22,5 mln - ERF)
- Biometaani kasutuselevõtu soodustamine (12 mln - ERF)
- Liinapiirkondade säästev liikuvus (96 mln - ERF)
- Kaugkütte lahti sidumine põlevkivist (20 mln – RRF)
- Vesinikuterviktehnoloogiate kasutuselevõtu edendamine (50 mln – RRF)
- Keskkonnasäästlikud energialahendused väikesaartel (1,8 mln – CO2)
- Vähese heitega sõidukite kasutuselevõtt (10 mln – CO2)
- Avaliku sektori hoonete energiatõhusus (60 mln – CO2)

Homse hoidjad

13

KOVidele suunatud meetmed perioodil 2021-2027: *Kliimamuutustega kohanemine ja valmisoleku tõstmine*

- Üleujutusmeede, kombineeritud sadevee-süsteemid, veekogude taastamine kliimamuutustega kohanemise valmisoleku suurendamiseks (43,5 mln – ÜF)
- Kliimamuutustest põhjustatud ebasoodsa mõju vähendamine tervisele ja elukvaliteedile, sh keskkonna-, ilma- ja tugisüsteemide arendamine –seiresüsteemid, teadlikkus, linnaliste piirkondade elurikkus (22,2 mln – ÜF)
- Elupaikade taastamine kliimamuutustega kohanemise valmisoleku suurendamiseks (16 mln – ÜF)
- Päästevõimekuse suurendamine (27,5 mln – ÜF)

Homse hoidjad

14

KOVidele suunatud meetmed perioodil 2021-2027: *Ringmajandus ja roheinnovatsioon*

- Jäätmetekke ja pakendamise vältimine ja vähendamine, toodete korduskasutuse edendamine (10 mln – ÜF)
- Jäätmete liigiti kogumise infrastruktuuri toetamine (35,5 mln – ÜF)
- Ringlussevõtu võimekuse tõstmine ja ohutu materjaliringluse tagamine (25 mln – ÜF)
- Nüüdisaegsed jäätmete sorteerimissüsteemid haridusasutustes (10 mln – CO2)

Homse hoidjad

15

Eurotoetuste kõrval on veel vahendeid ja võimalusi

EL otsetoetused:

- LIFE
- Innovatsioonifond
- Horisont

Rohekoalitsioonid ja ühisprojektid

Šveitsi koostööprogramm

Fondi maht: 24,45 mln
KeM planeeritavad tegevused:

- Elurikkusesuurendamine
- Jääkreostuse likvideerimine

Keskkonnaprogramm

EMP (Euroopa Majanduspiirkond)

Fondi maht: 5,3mln
KeM planeeritavad tegevused:

- Kliimamuutused
- Ringmajandus

Kogukonna algatused ja ühistud

ROHEPÖÖRE – KUIDAS MEIE SAAME SIND AIDATA?

Homse hoidjad

16

Aitäh!

Helen Sulg
helen.sulg@kik.ee
GSM 50 32 230

Homse hoidjad